

УКРАЇНА

(19) UA (11) 59240 (13) U
(51) МПК
A61N 5/067 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ КОМБІНОВАНОЇ ТЕРАПІЇ РЕЗИСТЕНТНИХ ДЕПРЕСИВНИХ РОЗЛАДІВ ЕНДОГЕННОГО ГЕНЕЗУ

1

(21) u201012105

(22) 13.10.2010

(24) 10.05.2011

(46) 10.05.2011, Бюл.№ 9, 2011 р.

(72) ВОЛОШИН ПЕТРО ВЛАСОВИЧ, БАЧЕРИКОВ
АНДРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, СМІРНОВА ОЛЬГА ТИ-
МОФІЇВНА, ТКАЧЕНКО ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВ-
НА, МАЛИХІНА НАТАЛІЯ АНАТОЛІЇВНА, ХАРЧЕ-
НКО АЛІНА ВІКТОРІВНА, ЛАКИНСЬКИЙ РОМАН
ВІКТОРОВИЧ, ДЕНИСЕНКО МИХАЙЛО МИХАЙ-
ЛОВИЧ

(73) ДЕРЖАВНА УСТАНОВА "ІНСТИТУТ НЕВРО-
ЛОГІЇ, ПСИХІАТРІЇ ТА НАРКОЛОГІЇ АМН УКРАЇНИ"

2

(57) Спосіб комбінованої терапії резистентних де-
пресивних розладів ендogenous гeнезу шляхом
лазеротерапії, який **відрізняється** тим, що для
безпосереднього впливу на центральні механізми
формування депресивних розладів та підкоркові
структури, які є ключовими в формуванні резисте-
нтності депресивних розладів ендogenous гeнезу,
лазеротерапію проводять на внутрішній поверхні
передпліччя на наступний день після краніоцереб-
ральної гіпотермії, та потім через день в кількості
10 сеансів.

Корисна модель відноситься до медицини, а
саме до психіатрії та наркології, і може бути вико-
ристана при лікуванні хворих на резистентні де-
пресивні розлади.

Проблема лікування депресивних розладів
вкрай актуальна. Серед причин, що призводять як
до тимчасової втрати працездатності, так і до ін-
валідації, депресивний розлад займає четверте
місце після ВІЛ-інфекцій. Серед причин, що погір-
шують якість життя, депресія вийшла на перше
місце серед усіх захворювань.

Існує спосіб лікування психотичних та непси-
хотичних розладів, що застосовується при ліку-
ванні депресивних розладів у психіатрії та нарко-
логії й здійснюється за рахунок стимуляції
процесів фізіологічної активності за механізмами
холодового стресу шляхом впливу гібернації та
гіпотермії на головний мозок хворого (Патент
63708А, МПК А61М19/00. Спосіб лікування психо-
тичних та непсихотичних психічних розладів роз-
ладів / Волошин П.В., Бачериков А.М., Шестопа-
лова Л.Ф. - №2003065046; заявл. 02.06.2004; надр.
15.01.2004). Гібернація досягається за рахунок
застосування літичної суміші з наступним впливом
гіпотермії на головний мозок (Патент 4341 U, МПК
7 А61К31/00. Літична суміш для проведення гібер-
нації та гіпотермії / Волошин П.В., Бачериков А.М.,
Ткаченко Т.В. - №20040403105; заявл. 27.04.2004;
опубл. 17.01.2005).

Недоліком прототипу є те, що спостерігається
недостатній терапевтичний ефект при тяжких ре-
зистентних ендogenous депресивних розладах, бо
в цих випадках спостерігаються грубі порушення
обміну нейромедіаторів у лімбічний системі. Це
заважає подоланню резистентності до терапії та
призводить до зростанню терміну перебування в
стаціонарі, підвищенню медикаментозного наван-
таження на організм, збереженню ризику суїцида-
льної поведінки у хворих.

Найближчим аналогом є спосіб лікування де-
пресивних розладів шляхом лазеротерапії під час
гіпотермії зон - точок акупунктури хворого, які фун-
кціонально пов'язані з патологією організму
(Пат.41767, МПК А61N5/02. Спосіб лікування хво-
рих на депресивні розлади / Волошин П.В. та ін.;
заявник та патентовласник ДУ «Інститут невроло-
гії, психіатрії та наркології АМН України. -
№200814363; заявл. 15.12.08; надр. 10.06.09).
Проте встановлено, що цей спосіб не є ефектив-
ним при тяжких резистентних ендogenous депре-
сивних розладах, бо не дозволяє в достатній мірі
досягти змін в обміні нейромедіаторів головного
мозку, що є необхідним для подолання резистент-
ності.

В основу корисної моделі поставлено задачу
удосконалення способу лікування резистентних до
медикаментозної терапії депресивних розладів
ендogenous гeнезу шляхом послідовного комбіно-
ваного впливу гіпотермії та лазеротерапії, що за-

(19) UA (11) 59240 (13) U

безпечить комбінування різних механізмів впливу на підкоркові структури, які є ключовими в формуванні резистентності депресивних розладів ендogenous гeнезу, та, як наслідок, дозволяє подолати резистентність і таким чином скоротити термін лікування.

Суть корисної моделі полягає в тому, що саногенний ефект гіпотермії, який здійснюється безпосередньо впливаючи на центральні механізми формування депресивних розладів та підкріплюється подальшим застосуванням лазеротерапії, яка рефлексогенним шляхом впливає на підкоркові структури головного мозку і, зокрема, на лімбічну систему. Відомо, що розвиток резистентності до медикаментозної терапії пов'язаний з порушеннями функціонування гіпокампу, який входить до лімбічної системи.

Ефективність корисної моделі обумовлена комбінуванням різних механізмів впливу на підкоркові структури, які є ключовими в формуванні резистентності депресивних розладів ендogenous гeнезу, та, як наслідок, дозволяє подолати резистентність і таким чином скоротити термін лікування. Корисна модель дозволяє досягти зниження доз медикаментів та запобігти ускладнень від впливу психотропних препаратів на організм, а головне - знизити ризик суїцидальної поведінки, яка є найважчим синдромом резистентності при депресивних розладах.

Спосіб здійснюється таким чином.

Першим етапом способу є проведення хворому гібернації та краніоцеребральної гіпотермії (КЦГ). Хворому проводиться нейровегетативна блокада шляхом введення літичної суміші: діазепаму 20-30 мг - внутрішньом'язово (в/м) або per os, піпольфену 50 мг - в/м, анальгін 50 % - 2,0 в/м, нікотинової кислоти 1 % - 2,0 в/м. Дозування препаратів підбирається залежно від чутливості до них і маси тіла хворого. Введення вказаної літичної суміші призводить до зниження температури на рівні тімпанум приблизно на 0,5 °C і забезпечує необхідну блокаду периферичних холодних терморецепторів. Через 10-20 хвилин після введення препаратів проводиться охолодження зовнішніх

покровів голови за допомогою гіпотермогенератора церебрального повітряного ПГВ-02. Температура теплоносія при цьому складає +10 - +15 °C. Охолодження здійснюється протягом 1,2 - 1,5 години. Кожні 15 хвилин у процесі гіпотермії проводився контроль температури на рівні тімпанум, частоти пульсу та артеріального тиску. Тривалість процедури залежить від динаміки змін діастолічного тиску, як найчутливішого предиктора допустимої межі холодової дії. Сигналом до закінчення процедури є підвищення діастолічного артеріального тиску на 5 -10 ммрт.ст.

Другим етапом способу є проведення лазеротерапії, яка проводиться на наступний день після КЦГ, та потім через день в кількості 10 сеансів. Лазеротерапію проводимо таким чином: на внутрішній поверхні передпліччя розташовують температурний датчик і повільно охолоджують цю ділянку, обдуваючи холодним повітрям, і контролюють зниження температури за допомогою датчика. Швидкість змін температури складає 2 °C за хвилину. При температурі + 10 °C зупиняють процес охолодження і, надалі, проводять лазерну дію фотонною матрицею Коробова "Барва-Флекс" на протязі 10-15 хвилин.

Приклад: Хвора П., 1951 р.н., знаходиться на стаціонарному лікуванні 3 місяці. Тричі мала місце зміна медикаментозного лікування. Було проведено сеанс КЦГ, але клініко-психопатологічна симптоматика не змінилась. Психічний статус: у хворої депресивний настрій, тривога з елементами ажитації, ідеаторна загальмованість, рання та пізня інсомнія, висловлює думки провини, суїцидальні думки. Було проведено комбіноване лікування з використанням гібернації, гіпотермії та лазеротерапії. Відмічено покращення психопатологічного стану, редукція суїцидальних висловлювань, виникла можливість знизити дози антидепресантів вдвічі, на які відмічалась адекватна реакція.

Після використання способу значно покращується психічний стан хворого, його самопочуття, підвищується емоційний настрій, що дозволяє говорити про ефективність терапії та скорочення терміну лікування.